

Målningsrestaurering i

Duvbo kapell

Antikvarisk kontroll, Duvbo kapell, Sundbybergs socken,
Sundbybergs kommun, Uppland

Eva Wallström
Rapport 2002:13

STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Box 6176 102 33 Stockholm
Tel 08-690 69 60 Fax 08-32 32 72
Besöksadress: Klarahuset, Sabbatsbergsvägen 6
Hemsida www.lansmuseum.a.se

Rapporten finns i PDF-format på hemsidan

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum
Redaktionell bearbetning: Åsa Lundström

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133
Stockholm 2003

Innehåll

Bakgrund och historik	5
Utförda arbeten	5
Administrativa uppgifter	5

Bilaga

Bilder under och efter rengöring	6-7
Handlingar	8-9

Bakgrund och historik

Duvbo kyrka uppfördes 1904 i nygotisk stil. Kyrkan har en jugendinspirerad interiör, en karaktär som försvagats genom de interiöra förändringar som genomförts sedan uppförandet. Från början fanns flera olika väggmålningar, koret var smyckat med draperingsmålning och ett bergslandskap i soluppgång som bakgrund till krucifixet. Målningarna, förutom väggfälten med bibelspråk under huvudskeppets tak, överkalkades vid en restaurering år 1955 ledd av arkitekten Einar Lundberg och kyrkorummet förseddes med en ljusare färgskala. Korvalvet förseddes samtidigt med nya målningar av Erik Stenholm, dessa kompletterades år 1963 med målningar på korväggarna av samme konstnär.

Utförda arbeten

Under vintern 2002 genomfördes en målningsrestaurering av väggar med bibelspråk och av Erik Stenholms målningar i koret. Korväggen hade en påtaglig gul färgton och var fläckig av ett flertal bättringsmålningar. Det gick inte att få ett tillfredsställande resultat genom rengöring så väggen målades om i en något mildare ton. Denna övermålning försvårar inte en eventuell framtida önskan om framtagning av originalmålningarna. Restaureringen utfördes av K. Fredrikssons Måleri AB. En utförligare beskrivning presenteras i K. Fredrikssons bifogade rapport. Stockholms läns museum har varit antikvarisk kontrollant vid dessa arbeten.

Administrativa uppgifter

SSLM:s dnr	2002:024
Länsstyrelsens dnr	2041-02-5716
Personal	Eva Wallström
Foto	Eva Wallström

Den fullständiga fotodokumentationen förvaras på Stockholms läns museum. Den fullständiga dokumentationen rörande ärendehandläggningen förvaras på Stockholms läns museum samt ATA (Antikvarisk - topografiska arkivet).

*Fig 2. Bildbeteckning: Lp20020008
Koret under rengöring*

*Fig 3. Bildbeteckning: Lp20020009
Koret under rengöring med E. Stenholms
målning på norra sidan från 1963*

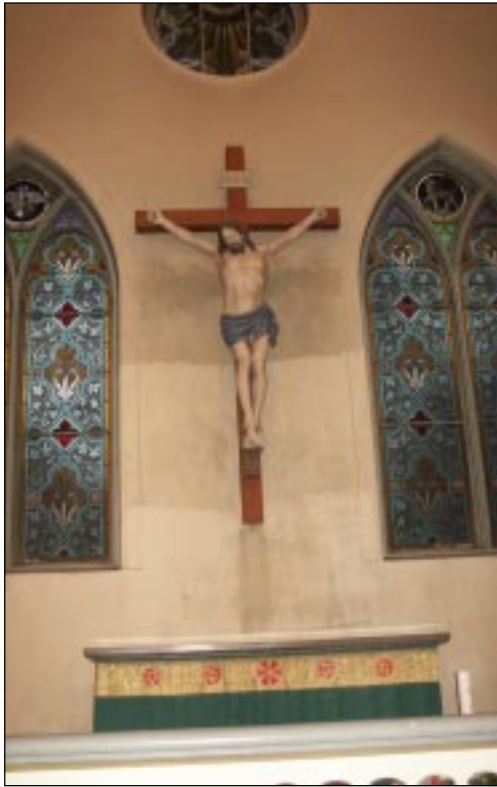

Fig 4. Bildbeteckning: Lp20020012 Östra korväggen under rengöring med krucifixet

Fig 5. Bildbeteckning: Lp20020010 Koret under rengöring med E. Stenholms målning på södra sidan från 1963

Fig 6. Bildbeteckning: Lp20020011 Korvalvet efter rengöring med Stenholms målningar från 1955

Rapport från utförda behandlingar i samband med invändig målningsrestaurering av Duvbo kyrka, vintern 2002.

Koret:

Sidoväggarna och valven, som har en dekormålning utförd av Erik Stenholm 1955+63, är utförd i någon typ av tempera-emulsion. Denna har rengjorts varsamt med Wishab-svamp och rengöringsdeg (gommapane). Några smärre sprickor mot korväggen har ilagats med Ledan 2, (en gips-cellulosa produkt). En mindre putsskada i valvet mot korväggen har ilagats med kalkbruk samt ireduscherats med intonad emulsionsfärg.

Bröstningsdelen av sidoväggarna hade en mer ingrodd smutsbeläggning, och har efter torrengöringen även tvättats med såp-vatten.

Slitaget på dessa ytor gör att man ej kan nå ett lika fräscht resultat som ovan bröstningslinjen, men med utförd lätt retuschering tycker vi att bröstningen känns ok. Vi vill ogärna göra om denna melerande bemålning som ändock är en del av väggarnas 60-tals dekor.

En referensyta har lämnats på den södra väggen mot korväggen.

Korväggen, som var kraftigt smutsad samt hade ett flertal avvikande bättringsmålningar, har torrengjorts samt även skrubats med såp-vatten.

Efter rengöringen framträdde en påtagligt gul färgton på korväggen. Efterforskningar har ej givit någon klarhet om detta har varit en medveten avvikelse från kyrkans övriga färgställning.

Vi har i samråd med kyrkorådet, samt länsmuséets medgivande, valt att måla väggen i en något "svalare" färgton än den var tidigare. Den har fortfarande en gulare färgton än korsidorna, men stämmer numer bättre med t.ex. färgställningen i predikstolen.

Ommålningen har gjorts med en emulsionsfärg av fabrikat Wibo, som pigmenterats med guldockra, oxidsvart samt engelskt rött.

Fönster: Glasytorna har rengjorts varsamt. Ramverken i trä har rengjorts och uppskrapats, ioljats, ikittats, påbättrats samt målats med en linoljefärg i kulör som tidigare.

Krucifixet har torrengjorts varsamt.

Beträffande möjligheten att frilägga den ursprungliga bemålningen i koret, så har denna övermålning ej någon påtagbar inverkan. Förmodligen så har ursprungsbemålningen förstörts till stora delar i samband med omdaningen av koret. I annat fall har man medvetet lagt en skyddande yta på den underliggande dekoren innan man målat om den.

Långhus:

Väggytorna är målade med någon slags emulsionsfärg i samband med den senaste restaureringen. Dessa hade olika grader av smutsbeläggning. Mer och ingrodd smuts ovan radiatorer, rinningar efter tidigare läckage i yttertaket samt smärre putsskador.

Ytorna har först torrengjorts med Wishab-svamp, samt därefter partiellt skrubats med vatten. Såpa och ammoniak efter smutshetsgrad.

Smärre putsskador har ilagats med kalkbruk och stuckgips.

Retuschering och partiell ommålning har gjorts med en intonad emulsionsfärg (Wibo).

Väggar som ommålats är bakväggen under läktaren samt sista delen av nordväggen mot sakristian.

Väggfälten under huvudskeppets tak har rengjorts varsamt, samt retuscherats med emulsionsfärg. Här var skadebilden på fältet ovan dörr till samlingsalen påtaglig med mycket vattenbränningar efter tidigare läckage.

Läktarundertak samt tak i sidoskepp har rengjorts och retuscherats.

Nedre konsoler på takstolar, bjälkar samt gallerverk har rengjorts och retuscherats..

Radiatorer har rengjorts och retuscherats.
Dörrar har rengjorts och retuscherats.
Kolonner har rengjorts och retuscherats.
Altarring har rengjorts. De ljusa partierna har retuscherats. Överliggaren samt sockeln hade så stora skador att de har målats om med en blank oljefärg i kulör som tidigare.
Bänkarna har rengjorts. Skador i bänkarna har retuscherats. Bänksidorna var så pass skadade att de fått en hel ommålning med en blank linoljefärg som brutits med guldockra, grön umbra samt oxidrött. Socklarna på bänksidorna i mellangången samt mot norr hade omfattande stötskador och när man skrapade upp dessa framkom en underliggande grå bemålning. Denna tåligare kulör har vi åter tagit upp på dessa socklar i samråd med kyrkans representant.

Vapenhus:

Tak och väggar i vapenhus samt väggar i trapphuset har rengjorts som i långhuset.
Referensyta lämnad på vägg till höger om porten.
Trappen som hade en sliten bemålning, har rengjorts och ommålats med en golvfärg som brutits som tidigare kulör.
Portars insidor har rengjorts, uppskrapats, igrundats, ikittats samt målats två ggr. med en linoljefärg som brutits i kulör som tidigare.

De som utfört denna målningsrestaurering är:

Lennart Åberg	Frösunda
Tobias Pettersson	Husby-Långhundra
Cay Fredriksson	G:la Uppsala

K. Fredrikssons Måleri AB

Ekås Vidbo
195 94 Märsta
Tel. 018- 38 81 20 / 50 81 10 (äv. fax.)
070- 658 07 90 (Cay) / 658 07 93 (Kurt)
E-mail: k.fredrikssons.maleri@swipnet.se